

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 139

CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY MORNING, JUNE 15, 1938

LETO XLI. — VOL. XLI.

Slovesna procesija v nedeljo

Naša slovenska župnija v Clevelandu, kjer se vsako leto vrši slovesna procesija ob priliki praznika Sv. Rešnjega Telesa je slovenska župnija sv. Lovrenca. Tudi letos bo ob slučaju lepega vremena se vršila procesija in sicer v nedeljo 19. junija. Procesija je močno enaka onim slovesnim procesijam, ki so se na praznik Sv. Rešnjega Telesa vršile vsako leto v domovini.

Kot nam naznanja vodstvo župnije sv. Lovrenca se začne pomikati procesija točno ob 11. uri dopoldne. Vodstvo župnije prav prijazno vabi vsa slovenska društva, moške in ženske, fante in dekleta, da se procesije s pobožnostjo udeležijo in tako javno pokažejo svojo vero v Boga.

Za red tekom procesije bo preskrbljeno. Ulice, po katerih se bo procesija pomikala, bodo zaprte za drug promet. Vabljeni so pa predvsem narodne noše iz širine Clevelanda ne samo iz Newburga, da se udeležijo. Mnogo žensk in deklet se je prijavilo, da bi se rade udeležile v narodnih nošah. Pridite vse, ki imate narodno nošo, da tako povečate slavnost. In seveda so vabljeni tudi vežbalni krožki Slovenske ženske zveze in drugi v širnem Clevelandu.

Ceste v slovenski naselbini v Newburgu bodo seveda v počast Sv. Evharistiji okrašene in prosil se prebivalce hiš ob cestah, kjer se bo procesija pomikala, da okrasijo hiše s cvetlicami in zastavami. Sleherni je prav prijazno vabljen k tej verski slavnosti v nedeljo.

Tudi od župnije Marije Vnebovzete v Collinwoodu se nam poroča, da se bo vršila v nedeljo takoj po 10. sv. maši procesija Sv. Reš. Telesa kot lanske leto. Tudi collinwoodska slovenska fara vabi svoje kveste katoličane k procesiji. Mladinska godba sv. Jožefa št. 169 KSKJ bo igrala lepe komade, kar bo gotovo še povečalo slavnost. Tudi te procesije se udeležijo vežbalni krožki SZZ in vsa katoliška društva.

Unija avtomobilskih delavcev je razcepljena. Notranji spori med raznimi znanimi voditelji

Washington, 14. junija. — Mednarodni odbor unije avtomobilskih delavcev je povzročil velik razkol v uniji, ko je predsednik Homer Martin suspendiral pet članov glavnega odbora pod pretvezo, da so škodovali harmoniji v uniji.

In ko je predsednik Martin naznanil svoj korak se je ugnanilo šest nadaljnjih glavnih odborikov iz skupne seje, nakar jih je Martin posvaril, da bodo enako suspendirani kot njihovi tovariši.

V glavnem odboru unije avtomobilskih delavcev je 24 članov. Pet jih je sedaj suspendiranih, šest se jih je prostovoljno umaknilo. Unija avtomobilskih delavcev pripada k C.I.O. organizaciji, katere največja edinica je.

Predsednik Homer Martin je obdolžil suspendirane glavne odborike, da se niso držali

Prometni komisar
Prometni komisar mesta Clevelanda, Mr. Edward J. Donahue je včeraj prišel iz bolnišnice St. Alexis, kamor se je podal, ko se je močno prehladil tekom parada Jugoslovanskega kulturnega vrta v Clevelandu dne 15. maja, ko je vodil prometne zadeve pri naši paradi. Mr. Donahue se precej dobro počuti in bo v par dneh zopet na delu.

Cerkniško jezero št. 59 SDZ
Opozarja se vse člane in članice društva Cerkniško jezero št. 59 SDZ na zelo važno redno sejo, ki se vrši v navadnih prostorih v četrtek 16. junija ob 7:30 zvečer. Na programu je volitev delegatov, izlet in več drugih važnih stvari. Pridite vsi brez izjeme. — Predsednik.

Graduant
Jutri bo na Collinwood High šoli graduiral mladi Ralph Rovšek, ki je poznan kot raznašalec "Am. Dom." v Collinwoodu. Iskrene čestitke, Ralph!
* Francija je odposlala 25,000 nadaljnjih vojakov proti španski meji.

Čehi grozijo sudetskimi Nemcem z vojaštvom

Praga, 14. junija. Stranka sudetskih Nemcev je potom svojih voditeljev včeraj izjavila, da bo zahtevala narodno glasovanje glede pripadnosti sudetskih Nemcev. Čehoslovaška vlada je na to zagrozila Nemcem v republiki, da bo proglasila v njih pokrajini obsedno stanje. Grožnja je prišla potem, ko je ministerski predsednik Hodza izjavil, da je pripravljen pogajati se z voditelji sudetskih Nemcev, da se najde pot iz silno zamešanega položaja. Toda splošnega glasovanja med sudetskimi Nemci ne bo in bo čehoslovaška vlada raje rabila orožje kot pa dovolila kaj enakega. Češka vlada tudi ugovarja trditvi voditelja sudetskih Nemcev, da ima za seboj 90 odstotkov prebivalstva. Vlada trdi, da znaša večina le 81 odstotkov. Berlinsko časopisje, ki je dobilo pogum radi izida zadnjih volitev, grozi čehoslovaški, da mora rešiti vprašanje sudetskih Nemcev takoj, ker vsako odlašanje pomeni novo nevarnost za čehoslovaško.

Pokojni Valentin Grill

V St. Alexis bolnišnici je preminul dobro poznani Valentin Grill, star 41 let. Doma je bil iz Velike vasi pri Moravčah in je prišel v Ameriko pred 18. leti. Tu zapušta ranjki žalujočo soprogo Mary, rojeno Grill, tri sinove, Valentin, Alfred in Ludvig, dva brata Johna in Franka in sestro Betty Jeranič, v domovini pa mater, brata Louisa, tri sestre, Pauline Novak, Angela Jerman in Antonia Suštar. Bil je član društva Kras št. 8 SDZ in član Boiler Makers unije, lokal 416. Pogreb se vrši v petek jutraj ob 8. uri iz hiše žalos ti na 1910 Arrowhead Ave. v cerkev sv. Kristine in na sv. Pavla pokopališče pod vodstvom August F. Svetek. Bodi ranjke mu možur ohranjen blag spomin. Naše iskreno sožalje preostali družini.

Smrt radi ponesrečenja

Kot smo včeraj kratko sporočili se je na NYC železniški progi smrtno ponesrečil Joseph Telisman, samec, star 49 let. Doma je bila iz Hrastine na Hrvaškem in je prišel v Ameriko pred 30. leti. Stanoval je pri Mrs. Jerak na 15422 Calcutta Ave. Tu zapušta sestro Anastazijo Mikovich in bratranca Johna. Bil je član društva Slovoboda št. 235 HBZ in Rad. pod. društva. Pogreb se vrši iz hiše na 423 E. 158th St. ob 8:30 v četrtek jutraj v cerkev Marije Vnebovzete na St. Pavla pokopališče pod vodstvom August F. Svetek. Naj bo ranjekemu mirna ameriška zemlja!

Zelo važna seja

članom Jugoslav Camp št. 293 W. C. se naznanja, da pridejo gotovo na sejo v petek 17. junija, ker bo treba izvoliti zapisnikarja. Bratje, brez vas se ne more ničesar ukreniti. Pridite torej na sejo, ki se vrši ob 7:30 zvečer v sobi št. 4 S. N. Dom na St. Clair Ave. Pozdravi! — M. K.

Nove bolnišnice

Governor Martin L. Davey je včeraj podpisal postavbo, ki dovoljuje en milijon dolarjev za nove državne bolnišnice. Zvezna vlada bo potom WPA prispevala nadaljnja dva milijona dolarjev za gradnjo.

Naša mladina

Dne 9. junija se je vršila na Euclid Central High šoli slovesna graduacija učencev in učenek, med katerimi je bilo tudi precej naših slovenskih deklet in fantov. Najbolj zanimivo pa je, ker je imela poslovilni govor mlada, nadarjena Slovenka Miss Rose Zdešar, ki je izvršila višjo šolo z odličnim uspehom. Tekom graduiranja je bil podan lep program. V orkestru je nastopil tudi mladi Herman Koren. Sledeči naši fantje in dekleta so graduirali: Rudolph Bradač, Josephine Ferkol, Tony Gerbic, Ann Koračin, Herman Koren, Frank Mance, Mildred Milosevich, Irene Mlack, Albert Murn in Rose Zdešar. Mladim ljudem naše iskrene čestitke in mnogo uspeha v življenju. Enako tudi njih dobrim staršem!

Bulkley zanika politiko pri WPA delih

Washington, 14. junija. Med senatorjem Bulkleyem iz Clevelanda in senatorjem Wheelerjem iz Montane se je vršil sinoči besedni boj potom radia glede politike pri WPA delih. Senator Bulkley je izjavil, da ima iskreno zaupanje v WPA delavce, da so poštene in da naredijo kolikor pač morejo v danih razmerah. Citiral je WPA administratorja, ki je izjavil, da bo sleherni pri WPA, na visokem ali nizkem mestu, odpuščen, če bi skušal zanašati politiko v WPA vrste. WPA dela so bila ustvarjena za one, katerim privatne industrije ne morejo preskrbeti dela in da se nikdar nikogar ne zaposli radi politike, pač pa radi potrebe.

Čehi znajo

Mr. James W. Svoboda, ki je predsednik čehoslovaške zveze v Zedinjenih državah, je govoril te dni na pikniku Čehov, da če bi se Čehi pustilo v miru in se druge države ne bi vtkale v njih razmere, tedaj bi Češka sama znala rešiti vse svoje probleme v splošno zadovoljstvo vseh prizadetih. Na pikniku, katerega se je udeležilo 3,000 Čehov in Slovakov, so bili tudi mnogi državni, zvezni in mestni uradniki, ki so vsi z največjo simpatijo govorili o Čehih in Slovakah.

Številni kandidati

Pri primarnih volitvah, ki se vršijo 9. avgusta po vsej državi Ohio, bomo imeli samo v Clevelandu nekaj čez 5,000 kandidatov. Da, bogata letina je za kandidature. Nič manj kot 3600 kandidatov imajo republikanci in demokrati za precinkne načelnike. Ostali kandidati so za državne poslance in senatorje. Teh je nekako 300, drugi so pa kandidati za sodnike, šerife, okrajne uradnike in enako.

Bo graduirala

Miss Margaret Linc, hčerka Mr. in Mrs. Frank Linca, 18776 Abby Ave., bo graduirala v četrtek večer 16. junija iz Collinwood High šole. Solo je dovršila z odliko, posebno se je odlikovala v petju in glasbi. Margaret je večletna članica slovenskega pevskega kluba Jadran v Collinwoodu. Naše iskrene čestitke družini in Margaret.

Delegatinji

Delegatinji društva Danica št. 11 SDZ sta Albina Novak in Ema Drobnič, namestnici Frances Zakrajšek in Margaret Klaus.

\$14,000,000 za relif v letu 1938

Columbus, O., 14. junija. — Pseben odsek poslanske zbornice državne postavodaje namerava te dni predlagati, da se dovoli \$14,000,000 za relif v državi Ohio tekom preostalih mesecev leta 1938. Pol te svote bi prispevala mesta z izdajo bondov, drugo polovico bi pa spravila skupaj država z novimi davki. Mestom bi se dovolilo vpeljati davek na nepremičnine, ki pa ne sme biti večji kot je sedanjí davek. Naložil bi se davek na pivo, na plin, telefon in elektriko. Ta davek bi se pobiral do konca leta 1941. Zbornica poslancev v državni postavodaji čuti, da se nekaj mora narediti, ker na enak način je nemogoče iti naprej. Državna postavodaja je bila sklicana k izrednemu zasedanju samo radi relifa, toda do danes, en mesec pozneje, ni naredila še ničesar tozadevno.

Lístnica uredništva

Naročnica. Samo one ženske ali dekleta, ki so na relifu in ki so brez vsakih sredstev za preživljanje, morejo dobiti WPA dela. Najprvo je potrebno, da se registrirate pri mestni relifni komisiji, ki imajo svoje podružnice po vsem mestu. Za tem se morate registrirati pri državni komisiji glede brezposelnosti. Ta komisija ima svoj urad v City Hall. In kadar nanese prilika, in če je delo, tedaj vas bodo poklicali. Najmanjša mesečna plača je \$60.00.

Sawyer kampanja

James Reynolds, okrajni komisar, je bil včeraj imenovan za glavnega managerja demokratskega kandidata za governorja Charles Sawyerja. Komisar Reynolds ni zadnje čase niti v vrstah rednih demokratov, niti pri upornikih, pač pa hodi nekako srednjo pot. Sawyerjev protikandidat je sedanji governor Martin L. Davey.

Zadušnica

Za pokojno Marijo Pavlič se bo v četrtek 16. junija ob 7. zjutraj brala sv. maša v cerkvi sv. Vida ob priliki 30-dnevnice smrti pokojne. Prijatelji in sorodniki so prijazno vabljeni.

Relifna dela

Kongres v Washingtonu je sedaj določil končno vsoto, ki se bo v prihodnjem fiskalnem letu porabila za WPA dela in za direktni relif. Vsota znaša \$3,775,000,000 in je najvišja, odkar so bila ustvarjena WPA dela.

Graduantinja

Miss Mary Baraga, 1160 Addison Rd., bo danes, 15. junija, graduirala iz East High višje šole. Odlični učenik in njenim staršem naše iskrene čestitke!

Charles Vidmar

Na East Technical High šoli je ta teden graduiral mladi Mr. Charles Vidmar, sin Mr. in Mrs. Vidmar, 6319 Orton Ct. Naše prav iskrene čestitke!

Dober učenec

Z odličnim uspehom v tiskovinah je graduiral na East Technical High šoli Stanley Koss, sin Mrs. Ivanke Koss, 1008 E. 71st St.

Potuje v domovino

Mr. Frank Ponikvar iz Warren, Ohio, potuje z ženo in dvema sinovoma 22. junija na obisk v staro domovino, vas Povšče pri Blokah. Srečno pot!

Bivši angleški zunanji minister napada domačo vlado in hvali postopanje Zedinjenih držav

London, 14. junija. Bivši angleški minister za zunanje zadeve, Anthony Eden, je včeraj v izrednem govoru izjavil, da s koncesijami napram diktatorjem se nikakor ne bo prišlo do miru. Zahteval je, da zavzame angleška vlada odločno stališče napram diktatorjem.

Eden je napadal nastop sedanjje angleške vlade, ki se brati s diktatorji. Zahteval je, da se angleška vlada, kateri načeljuje ministerski predsednik Chamberlain, odločno izjavi, ali je za demokracijo ali fašizem ali nacizem.

Izjavil se je, da je tozadevno ameriška vlada najbolj odgovorna zastopnica prave demokracije, ko je citiral govor ameriške

ga državnega tajnika Hulla, ki je v enem svojih zadnjih govorov poudarjal, da potrebuje svet vlado postav, narejenih po ljudskih zastopnikih, ne pa po diktatorjih, ki niso nikomur odgovorni.

Kot znano je Eden zapustil angleški kabinet 20. februarja, ker se ni mogel več strinjati s politiko ministerskega predsednika Chamberlaina, ki je začel voditi prijateljska pogajanja z diktatorskimi državami.

Eden je svaril angleško vlado, rekoč, da se silno moti, ako misli, da bo s pogodbami z diktatorji dosegla kaj koristnega za narod. Nasprotno, prijateljstvo z diktatorji vedno prinaša vojno nevarnost.

Relifno vprašanje v državi Ohio bo odločalo pri primarnih volitvah. Davey in Roosevelt

Washington, 14. junija. Primarne volitve v državi Ohio, ki se vršijo 9. avgusta, bodo odločile ali ima prav governor Martin L. Davey ali pa zvezna vlada v Washingtonu. Sedanjí governor Mr. Davey ni nič kaj priljubljen v Washingtonu.

Poleg tega so napram Daveyu oni delavci, ki spadajo k C. I. O. organizaciji, toda unijski delavci, ki so organizirani v American Federation of Labor, so za sedanjega governorja Daveya.

Zvezna administracija WPA del je proti Daveyu, kateremu očita, da se ni dovolj poborjal za brezposelne. Če je to resnica, se bo dokazalo na dan primarnih volitev.

V državi Ohio je namreč 66 okrajev, kjer ne potrebujejo relifa, cziroma imajo dovolj denarja, da podpirajo svoje brezposelne. Državlani v teh okrajih so jako nasprotni vsaki postavi, ki bi vpeljala nove davke za relif.

Manj priljubljen je governor Davey v velikih mestih, kjer je brezposelnost velika. Governor Davey je mnenja, da bi morala zvezna vlada prispevati za direktni relif, dočim v Washingtonu trdijo, da je to dolžnost države Ohio.

To je vprašanje, o katerem bodo volivci države Ohio odločevali, ko bodo volili 9. avgusta. Šlo se bo za to, ali je governor Davey močnejši kot zvezna vlada, ki indirektno podpira kandidata Sawyerja za governorja, in če je American Federation of Labor močnejša v državi Ohio kot pa C. I. O. Narod ima besedo!

Lojalisti bežijo v paniki pred nacionalisti. Glavno mesto Valencia pred skorajšnjim padcem

Hendaye, Francija, 14. junija. Uradno se naznanja padec važnega španskega mesta Castellon de la Plana zaeno s pristaniščem Grao. Nacionalisti imajo sedaj odprto pot, da začnejo z ofenzivo napram Valenci.

Padec pristanišča Grao je prinesel nacionalistom prvo boljše pristanišče na vzhodni obali Sredozemskega morja. Valencia, začasno špansko mesto, kjer so veliki oranžni nasadi, je komaj 30 milj proč. Od vseh strani prihajajo preplašene čete lojalistov v Valencia. Ljudje bežijo pred nacionalisti. Na samokolnicah, z vpregami ali peš prihajajo, noseč s seboj malenkosti, katere so mogli v naglici rešiti.

Mesto Valencia, katere prebivalstvo je bilo že itak prenapolnjeno, ne more skrbeti za vse begunce, ker ni v mestu dovolj stanovanj niti živeža. Naradili so se načrti, da se begunce premesti dalje proti jugu, v posamezna mesta in vasi, kjer o vojni dotedaj še niso dosti slišali.

Potujoča družina

V Clevelandu se je zglasila z avtomobilom potujoča družina Mr. in Mrs. Joseph Videtič iz Jolietta. Spremljata ju tudi dva sinova, da vidijo niagarske slapove in druge države po Ameriki in Kanadi. Srečno potovanje in zdrav povratek.

Okraden za \$1,750.00

Maurice Gold, ki ima trgovino s sadjem na 12319 Superior Ave., je nesel na banko \$1,750, ko je bil napaden od nekega roparja, ki mu je odnesel ves denar.

Delegatinja

Društvo sv. Kristine št. 219 KSKJ je izvolilo za delegatinjo Mrs. Terezijo Zdešar, društveno tajnico. Namestnik je Mr. John Bradač.

Nocoj večer ob 8. uri, se vrši seja Slov. društvenega doma v Euclidu. K tej seji naj pridejo vsi direktorji in vsi zastopniki ter vsi oni, ki so pomagali pri zadnji slavnosti v dnevih 23., 29. in 30. maja. Zadeva je jako važna in je navzočnost vseh zelo potrebna. Pridite gotovo.

Društveni dom

Nocoj večer ob 8. uri, se vrši seja Slov. društvenega doma v Euclidu. K tej seji naj pridejo vsi direktorji in vsi zastopniki ter vsi oni, ki so pomagali pri zadnji slavnosti v dnevih 23., 29. in 30. maja. Zadeva je jako važna in je navzočnost vseh zelo potrebna. Pridite gotovo.

Na tatove je streljal

Armin Safran, 6411 Central Ave., je sinoči streljal na tri mlade fante, ki so se sumljivo plazili okoli Miller-Becker podjetja. Pri tem sta pa dve krogli zadeli 18-letno Gertrude Robertson, ki je čakala na ulično karo. Dobila je nevarne rane, dočim so nočnega čuvaja Safrana zaprli.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME — SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
6117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:
U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, \$3.00 for 6 months Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1879.

83 No. 139, Wed., June 15, 1938

Za naše stare naseljence

Kolikor je nam znano se je med Slovenci v Clevelandu ustanovila prva šola za pouk o ameriškem državljanstvu. Nobena druga narodnostna skupina ni prej še imela urejene šole za svoje ljudi. Ker so postavile glede pridobitve ameriškega državljanstva papirja postajale od leta do leta bolj stroge, je naše uredništvo prišlo na idejo, da ustanovi posebno šolo za državljanstvo, v kateri se ne bi samo poučevalo, kakšne so postavbe v Ameriki, pač pa dajalo ljudem tudi toliko potrebne nasvete glede pridobitve državljanstva, kar je v največ slučajih še več vredno kot pouk sam.

Prva državljanska šola za naše ljudi je bila odprta v oktobru mesecu, leta 1910 v Knausovi dvorani. Takoj se je prijavilo do 50 učencev, ki so prav marljivo študirali in kmalu tudi državljani postali. Ženskam tedaj ni bilo še treba hoditi v šolo, ker so po možu postale državljanke.

Iz Knausove dvorane se je šola preselila v Grdinovo dvorano. Šola je takoj v začetku zbudila splošno zanimanje. Bilo je nekaj novega, kar je vpeljalo naše uredništvo. Nekako tri leta pozneje, ko je bila odprta naša šola, so se začele zanimati tudi druge narodnosti za enako šolo, in leta 1916 je pa vlada prevzela stvar v roke potom šolskega odbora, in ustanovil se je samostojni urad The Citizens Bureau, kateremu vse od tedaj pa do danes načeljuje bivši pomožni ravnatelj clevelandskih šol, uspešni in zmožni Mr. George Green.

Od leta 1910 pa vse do danes je bilo v naši državljanski šoli nekako 16,000 učencev in učenk graduiranih. Zaostali so le oni, ki se niso pobirali za svoje pravice in so šolo enostavno pustili. Vse druge smo temeljito izučili in jim pomagali naprej. Marsikdo se še danes z veseljem spominja "na šolska leta" v Ameriki, ko se je učil za ameriško državljanstvo.

Zadnjih sedemnajst let so pa postavile glede pridobitve državljanstva silno postrili. Zlasti zvezni eksaminerji so postali strogi, bolj strogi, kot je treba in kar se tiče znanja angleščine in enako. Mnogo naših starejših ljudi, ki bi radi postali ameriški državljani, niso mogli prestati skušnje in so bili zavrženi. Ti ljudje so končno enostavno obupali, kajti na stara leta jim ni kazalo hoditi v angleško šolo.

Malokomu je poznan tozadevni položaj tako dobro kot našemu uredništvu, ker smo imeli zadnjih 28 let s tem dnevnim pravem. Premišljevali smo na vse načine, kako bi se pomagalo tem starejšim našim ljudem, da pridejo do državljanstvih pravic in končno seveda ni preostajalo drugega kot obrniti se na kongres. Stotine pisem je šlo iz našega urada tekom zadnjih štirih let, v katerih pisemih smo pojasnjevali položaj, pisali o težavah naših in drugih ljudi, in da je nekaka večja krivica, ker sicer pošten človek ne more postati ameriški državljan samo iz vzroka, ker ne govori perfektne angleškega jezika.

Dokazovali smo, da je proti-ameriški način, proti-demokratično, kajti človek je lahko značajan, pošten in vsega spoštovanja vreden, četudi ne zna vseh mogočih jezikov. Bila je dolga in trnjeva pot, toda zdi se nam, da nismo delali zastoj v korist tisočih naših rojakov, ki bodo postali državljani, ko bo končno vendar le sprejeta tozadevna postava.

Naj omenimo še enkrat kaj določa nova postava, o kateri se pričakuje, da bo te dni sprejeta v senatni zbornici kongresa, potem ko je bila že lansko leto sprejeta v poslanski zbornici: Vsak tujec, ki je prišel v Ameriko pred 5. februarjem, 1917, in ki je star 50 let ali več in ki ima na dan sprejete postavbe prvi državljanski papir, lahko postane državljan brez vsakih nadaljnjih ceremonij, brez zaslivanja, brez vednosti angleškega jezika, itd. Samo dve priči mora imeti, ki potrditi, da je prosilec ali prosilka poštena oseba.

Vzelo nas je dobrih šest let, da smo prepričali gospode kongresmane v Washingtonu, da so končno vendar nekaj naredili za priproste naše ljudi. Znajte, da je "Ameriška Domovina" vedno na straži za vas in da se borimo za vas po naših najboljših močeh. Razumni ljudje bodo to gotovo odobrvali.

Kaj pravite!

Na 3. junija je bivši angleški kralj praznoval s svojo ženo prvo obletnico poroke. Značilno je, kako se je to praznovanje malo razglašalo. Je res, kadar se človek umakne iz javnega življenja, je v par dneh pozabljen.

Neki ugledni rojak ima to žalostno navado, da vselej smrči v spanju, kadar ga zvečer stisne par steklenic. Drugače pa nikdar ne smrči. Zato ga žena po presmrčani noči redno in ljubeznivo vpraša: koliko steklenic si ga sinoči? In noben izgovor ne pomaga, niti se ne da dejstva utajiti, ker smrčanje je vestna in točna priča pregrehe. Srečni so oni, ki vedno smrče, ali pa ki nikoli.

BESEDA IZ NARODA

Dr. Adlešičev poset v Collinwoodu

Veliko je bilo že poročane-ga o otvoritvi kulturnega vrta in o nepozabnem našem gostu dr. Adlešiču. Tudi jaz sem pristih, ki mi bo ta dogodek ostal zapisan v srcu do smrti.

Takoj prvi dan, ko sta naša visoka gosta dospela v Cleveland, sem se podala v SND na St. Clair, da vidim, če je res tako, kakor je Jože Grdin tako hvalil, da je dr. Adlešič fest fant, za gospo pa ni nič povedal, če je fest punca. Ko ju zagledam, pa vidim, da se Jože ni zmotil. Tako sta bila prijazna in s smehljajem na obrazu sta pozdravljala svoje rodne brate in sestre. Vsak bi jima bil rad stisnil roko, pa ni bilo moč priti blizu vsem. Kar smilila sta se mi, ko bi po tako dolgi vožnji potrebovala počitka. Jaz sem prišla s kmetov in sem vajena težkega dela, pa mi je še en teden potem šumelo in se vrtelo v glavi, da sem mislila, da sem še vedno na ladji. Ni čuda, če je bila ga. Adlešič zbolela.

Potem pa pride g. Anton Grdina in opozori narod, kako velik praznik je za nas Slovence otvoritev kulturnega vrta, ko imamo med seboj tako odlična gosta dr. in gospo Adlešič. Sedaj je čas, da se udeležimo. Sedaj se zavedamo, da smo Slovenci in da se nam ne bo treba potem kesati.

Jaz sem si mislila, tega mo-ža je treba pa ubogati, on ima izkušnje. Lahko zapišem, da ga ni med nami Slovenci, da bi toliko delal in se žrtvoval za narod kot se g. Anton Grdina. Ko bi on ne bil vzel vajeti v roke, ne bi Slovenci tega danes imeli.

Drugi dan mi je dež nekoliko spridil veselje, pa tisto, kar sem si najbolj želela, sem bila deležna, namreč slišala sem govor dr. Adlešiča. Kdor ga ni slišal, mu je lahko žal. Res je, da je bil govor priobčen v časopisih, toda med pisano in govorjeno besedo je razlika, kakor če bi kdo slišal lepo pesem, ali jo pa samo bral na papirju.

Kako so donele tiste mile in lepe slovenske besede in topli pozdravi in zahvale, da so poslušalcem, ki jih je bila polna dvorana, iskrlje solze v očeh v znak radosti in veselja, ker imamo tako plemenitega govornika iz naše mile rojstne domovine. Med nami je bilo mirno in tiho in pazno smo sledili govoru. Ko je govornik tudi omenil o naših zadrugah, sam mi je porodila v srcu misel, da je tudi on zadrugničar, sicer ne bi omenil zadrug.

In ker se je ravno drugi dan vršila seja direktorija sem jim rekla, da bi bilo dobro, če bi mogli dobiti dr. Adlešiča, da bi si ogledal tudi naše zadrugne trgovine. Vsi direktorji so bili za to idejo. Sicer smo imeli malo časa na razpolago za to. Zraven je prišla pa še bolezen Mrs. Adlešič, tako da je vse izgledalo, da ne bo nič. Toda naš predsednik Math Kastelic je imel še vedno upanje. V terek ponoči ob enajstih nas Mr. Kastelic pokliče in pove, da pridejo gostje v sredo ob eni popoldne. Čba z mojim možem sva bila te novice silno vesela. Temu se ni treba čuditi. Če je človek polnih 25 let zainteresiran v zadrugništvo, se gotovo veseli, če pride na obisk župan in Ljubljane in še tako vnet zadrugničar kot je on.

Točno ob eni uri popoldne v sredo pride dr. Adlešič v spremstvu g. A. Grdine v našo glavno trgovino. Direktorji, članice ženskega odseka in delavci so odličnega gosta pozdravili in mu izrekli dobrodošlico. Ko si je ogledal dr. Adlešič prodajalno, se je podal na dvorišče, kjer je bil slikan. Me žene smo bile razočarane, ker ni bilo gospe županje. Dr. Adlešič je povedal, da se gospa ne počuti dobro in da ni mogla priti na poset.

Ko si je župan dr. Adlešič ogledal vse tri prodajalne, se vsi podamo v Slovenski dom, kjer so častnega gosta sprejeli direktorji Slov. doma in ženski odsek. Povabili smo zraven še Mr. John Pezdirtza, kateremu je bil dr. Adlešič učitelj v stari domovini. Mr. Pezdirtz je tajnik največjega slovenskega društva v Ameriki, namreč dr. sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J. in tudi delničar Zadrugne zveze, je dober odjemalec, dober govornik in agilen narodni delavec, da smo lahko ponosni nanj.

Potem smo imeli skupno kosilo v Slov. domu. Hvala g. John Zalarju za tako izvrstno torto. Po kosilu so se vršili govori. Dr. Adlešiča je pozdravil g. Mihael Lah, predsednik Slov. doma, g. Math Kastelic, predsednik Zadrugne zveze, g. John Zulich in g. John Pezdirtz. Vsi govorniki so v zbranih besedah opisovali, kakšne težave smo imeli Slovenci v Ameriki, ko smo si ustanavljali zadrugne in zidali naše slovenske narodne domove.

Videti je bilo, da je našega odličnega gosta zanimala vsaka beseda. Res je bilo na tem sestanku tako prijetno, da ne bomo tega nikdar pozabili, ko smo sedeli kot bratje in sestre okrog našega gosta. Ko je bil pozvan k besedi še sam dr. Adlešič, smo ga napeto poslušali. Njegove iskrene besede nam bodo ostale v trajnem spominu.

Končno je spregovoril tudi g. Joško Penko, ki je bil stolarinatelj. Vsi vemo, da je dober govornik in še posebno se je izkazal ob tej priliki, ko je prav iz srca govoril velike-mu delavskemu prijatelju, dr. Adlešiču. Vse prehitro je čas tekel naprej in predno smo se dobro zavedli, je bila že peta ura popoldne. Treba se je bilo posloviti. Naročili smo g. županu tople pozdrave za gospo Adlešič, ki nas je povabil na banket v hotel Cleveland, kjer bo navzoča tudi njegova soproga. Res nas je šlo več na ta banket zvečer.

Tam je bilo pa res tako lepo. Sami domači obrazi, kamor je človek pogledal. Igrala nam je dobra godba, pevci in pevke so nam prekrasno peli in poslušali smo dobre govornike. Nač vse krasen je bil govor župana dr. Adlešiča in njegove soproge Vere. Me ženske smo bile kar ginjene, ko smo poslušale gospo županjo, ki nam je govorila tako tople in pristranske besede. Program je trajal daleč čez polnoč, pa smo vsi še kar sedeli. Jaz bi bila magari kar dva dni sedela in poslušala.

Pred odhodom iz hotela je naju s soprogom povabil g. A. Grdina na poslovilni večer v Bridge Tavern, v Plevnikov hotel. Tukaj so bili zbrani delavci in delavke kulturnega vrta in tudi nekaj zadrugarjev je bilo vmes. Zgledalo je zopet kot banket, samo da so nam tukaj stregla lepa slovenska dekleta, v hotelu pa črni fantje.

Po večerji se je razvilo pravo domače kramljanje. Dr. Adlešič je spraševal, koliko stane tukaj stanovanje za eno družino na mesec, ko je vse

tako lepo in razkošno. Povedal je, da ima ljubljanski župan tri sobe za stanovanje, navaden delavec pa eno. Povedal je, da je dosti revnih ljudi brez stanovanja. Povedal je, da bodo začeli zidati v Ljubljani sirotišnico za stare ljudi in za otroke brez staršev. Da imajo že šest milijonov dinarjev pripravljenih v ta namen.

Ko ga je nekdo vprašal, koliko stane ena kila kave v Ljubljani, pa ni vedel. Rekel je, da tam kupijo vse v zadrugi in ob mesecu pa plačajo. Povedal je, da imajo v stari domovini 80 zadrugnih prodajal. Nekaj takih bi potrebovali tudi tukaj v Clevelandu, potem bi se pa že postavili, da smo 100 procentov zadrugarji.

Ko je dr. Adlešič govoril, je poudarjal, da bi morali biti Slovenci tukaj bolj povezani z našo rojstno domovino, da bi ta široka luža ne delala nobene ovire. Enako je govorila tudi gospa Adlešič, ki je rekla, da se ji zdi da smo Slovenci tukaj in v stari domovini kot ena velika družina, eno veliko telo, krog in krog pa polno toplih src. Potem je šla gospa županja do vseh in se od vsakega posebej poslovila ter vsakemu podarila krasen spominček.

Res, krasni so bili ti trenutki, ki smo jih preživeli v družbi naših odličnih gostov, dr. in gospe Adlešič. Ostali nam bodo v neizbrisnem spominu in njih tople besede nam bodo v spodbudo še k večjemu delu za narodno stvar v tujini. Ostani nam zdrava, naša mila gosta in tudi vidva delujta še tako naprej za mili nam slovenski narod. Pa kaj kmalu nas zopet obiščita in nam prinesita zopet novega poguma in novih bodrilnih besed. Živela! Mary Izanc

Našim graduantom

Od stopinje do stopinje se dviga naš narod do boljšega imena in tudi do boljšega kruha. Kakor so naši težaki delavci dospeli v Ameriko kot najpriprostejši delavci za teška dela, kar je bilo v tej novi domovini edini sprejem za našega rojaka. Teško delo je zahtevalo, da so v tovarnah, ki še niso imele strojev za dviganje težkih del, le naši močni korenjaki to delo opravljali. Poklicali so jih na dvorišče tovarne zato, ker so jih videli da so korenjaki in da bodo kos teškemu delom. Vedeli so sicer, da se ne znajo zgovoriti v jeziku, a to ni motilo bosse in formane, da ne bi vzeli naših na delo; glavno je bilo, da so bili zmožni za delo. Tako se je dogajalo več prvih let, dokler se niso razmere predrugačile v tovarnah in tehniki.

Naši rojaki pa so vstrajali. Ko ni bilo dela za vse v tovarnah, so si znali vseeno sami pomagati do obstanka, poiskali so si ali druga dela ali se polastili gostilne, trgovine ali kaj primerne, da so si naredili obstanek. Tako se je razvijala naša slovenska stvar in naš položaj v Ameriki.

Ni moj namen pisati še več o zgodovini, četudi bi bilo zelo potrebno, naslov mojega poročila meri na "graduante." O tem naj pišem v tem času, ker je zdaj čas graduiranja naših sinov in hčera širom naselbine.

Ze več let beremo o graduantih, vedno več jih je in vedno beremo o novih študijah, ki so jih dosegli naši pridni in razumni študentje in študentke. Večkrat smo že tudi brali, da so naši še najbolj bistroumni in da dosegajo mesta katere mnogi drugi doseči ne morejo. To šteje nam kot narodni skupini v velik kredit, na kar smo

lahko ponosni. Vse to pa prihaja od teh pionirjev, o katerih smo slišali kako so prihajali v Ameriko in v dela za teške industrije le po njihovih orjaških postavah in žuljavih rokah, od katerih so tovarnarji lahko pričakovali dobička in koristi. Kaj ne, da smo se res na ta način naselili v Ameriko in da smo po tem načinu prišli naprej na bolje in sicer danes že tako daleč, da tvorimo častno mesto kot narodna skupina v milijanskemu mestu Clevelandu.

Naj mi bo dovoljeno da pri tem dopisu vzamem vsaj en primer. Od prvega dne, ko sem dospel v Ameriko, sem poznal pionirsko družino Stankovo. Očeta sem še v tistih dneh videl ponosnega, oblečenega v sokolski obleki. Takrat so bili naši rojaki zelo ponosni na vsako uniformo, kakoršne so poprej nosili doma. Takoj smo imeli v tistih časih tudi društvo sv. Alojzija, ki je imelo vojaško uniformo, da je ob časih, ko so naša prva društva obhajala svoje godove, paradirali po cestah, ni veljalo brez kake uniforme, saj smo večkrat korakali od St. Clair ceste po E. 55 St. (Wilsonove) ceste prav na onstran Woodland Ave. na društveni piknik skoro blizu Broadwaya. To sem omenil samo mimogrede, da lažje razumemo namen dopisa.

Oče Stanko je bil pionir v naselbini. Mary in Rose ste bili v družini edini hčeri Mary se je poročila s Frank Kenikom, Rose potem z Joseph Sintičem. Družina Stankova je ostala v skupnosti in edinstvi že po stanovanju, pa tudi po običajih domačnosti in lepo ohranjeni domači govorici.

Družini Sintič se je rodila

hčerka Erma Rose, edinica. Vzgojili so jo prav tako lepo v slovenskem jeziku in duhu, da je z menoj ali pa z drugimi vedno in prijazno govorila slovensko kakor da bi bila vzgojena v Cerkljah, odkoder so prišli njeni stari oče in mati v Ameriko. Ta mala prijazna Rozika je šla potem tudi v šolo kakor navadno vsi drugi otroci in graduanti vseh družin.

Prvih 5 let v šolo sv. Vida. Nadalnjih 7 let v šolo (višje) Notre Dame na Ansel Rd., končno pa v študijske šole za medicino v Western Reserve Univerzo še 4 leta. To leto je dosegla čast, po 16 letih samega učenja je graduirala ali graduirala v tem času kot Bachelor of Science degree. Učena za medicinsko vedo kakor zdravniki, za kar lahko prevzame službo v bolnicah ali v apotekah lincenčno izvežbana in diplomirana graduantinja. To je velikega pomena, pa v čast in v pomoč starišem, v čast pa tudi imenu naroda, na katerega je bila vedno ponosna in se je za tako tudi vselej iskazala. Takega graduiranja še do sedaj nismo imeli, študentov iz deklških vrst. Naj bi še druge sledile. Žal, da nima gospodična Erma Rose več žive matere. Kako bi se ta veselila hčerinega graduiranja!

Toliko je zanj žrtvovala, pred časom pa se je morala ukloniti prerani smrti in oditi na drugi svet.

Tudi nje stric Frank Kenik, kateri je Ermo tako pristrčno čislal, ni dočkal njenega graduiranja. Edina še živeča iz družine sta oče Joseph Sintič in pa njena teta Mrs. Marija Kenik, ki je Ermi druga mati in varhinja. Naša graduanka je pa tako lepo vzgojena, da ne bo nikdar pozabila vseh teh, ki so ji bili na strani in so ji pomagali do tega, s čemer je sedaj počaščena. Ohranila bo na vse hvaležen spomin in to je veliko. Čestitamo njej in vsem, ki so ji pripomogli do tega, tudi narod jim lahko čestita.

Naj iste čestitke veljajo tudi ostalim graduantom in graduantinjam. Še druge bodo graduirale, katerih mogoče ne bo več očeta ali matere žive, da bi se z njimi veselili. Naj pa graduantje tudi teh nikoli ne pozabijo, zaslužili so, da se nanje ohrani blag spomin.

Ako bo naš narod korakal še nadalje zaupno v sam sebe in ohranjal v spominu nauke pionirjev ter stopal v učenju in delu za njimi, bo narod največji med vsemi narodi, kar smo že tolikrat resno dokazali.

Ta naša graduantinja je tudi članica ženskih društev: Marije Magdalene št 162, K. S. K. J. in sv. Ane, št 4 SDZ. A. Grdina.

Odmevi iz Collinwooda

Vsakdanji dogodljaji, bodisi že dobri ali slabi, presenečenja, novosti, nesreče itd., nam dajejo povod razmišljati, presojsati, obsojati različno gibanje in delovanje našega naroda po širnem Clevelandu in okolici. Večkrat se nam pojavljajo vsakovrstna presenečenja pri tem v več ozirih. Zadnji nedeljo n. pr. nam je vreme skazilo skoro vse zabave, piknike, izlete in razvedrila zunaj v prosti naravi. Dežja nam ni bilo prav nič potrebno za ta dan, pa je vseeno padal kot za stavo celo dopoldne. Presenečena, in obenem so trpele pri tem tudi precejšnje škodo vse one skupine in društva, ki so nameravali na ta dan obdržati svoje prireditve na prostem. Za nas posameznike pa tudi ni nič kaj prijetno, ako mramo ob nedeljah v poletnem času čepeti doma v svojih stanovanjih, pa si ne moremo prav nič pomagati in bi prišel v poštev pregovor, ki pravi: "Človek obrača, Bog pa obrne."

Frilike smo pa imeli tudi vsi oni, ki smo bili doma doživeli nekaj novega in presenetljivega in sicer potom našega radio programa ob eni uri popoldne. Po oznanilih na tem programu posnamemo, da je program tega pod novim vodstvom, zato so nam pa menda za nalašč tudi nekaj novega poslali po zraku v naša stanovanja. Poleg drugih točk nam je prvič odkar obstoja naš radio program zaigrala močna godba na pihala par venčkov naših narodnih pesmi. Kdor je privl svoj radio aparat nekoliko glasneje, je lahko opazil, da je kar grmela po hiši umetnost godbe. Zelo ob kratkem naj omenim samo tole; imenitno ste jo urezali, drugič nam pa še zaigrajte kako polko, katerih precej pogrešamo, odkar ni več naših harmonik na radio programu. Vprašanje nam nastane: Odkod pa je ta godba? Vsi člani te godbe so naši ta mladi fantje in so vsi člani največjega jugoslovanskega podpornega društva v Ameriki in sicer društva sv. Jožefa št. 169, K. S. K. J. iz Collinwooda. Komaj par let obstaja ta godba pa je že jako veliko pripomogla pri raznih prireditvah našega naroda v Clevelandu bodisi zunaj ali v dvoranih in to do sedaj še po-

(Dalle na 3. strani)

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV

Po nemškem izvirniku K. Maya

Povem ti, moje ime je hadži ki se mi je razcepila, pa ni mo-Halef Omar ben Hadži Abu 'l-Abbas ibn hadži Dawod al-Gosara! Moji pradedi segajo tako daleč nazaj v sivo davni-no, da že nihče več ne ve o njih, niti jaz sam ne.

Ali segajo tudi tvoji prade-di tako daleč nazaj v davni-no?"

"Da."

"Kako daleč?"

"Tako daleč, da že nihče več ne ve o njih, niti jaz sam ne."

Siloma je zadrževal smeh. Molče in ježno mu je Halef nekaj časa zrl v obraz, prezir-ljivo zamahnil z roko, se obr-nil in odšel proti vratom, pa še povedal čez ramo:

"Torej pa molči! Kdor o svojih pradedih ničesar ne ve, tak človek se ne sme prime-rjati z menoj!"

Nadzornik se je smejal za njim.

"Pa si pravkar sam priznal, da tudi ti o svojih pradedih ničesar ne veš —!"

Srdito se je zadržal Halef:

"Tisti so moji, ne pa tvoji! O svojih mi ni treba ničesar vedeti, tako slavni so!"

In po teh besedah je izginil s pozorišča.

"Smešen dečko, tale tvoj spremilevalec, kajne!"

"Majhen je, pa priden, zvest, neustrašen in res pogumen. Ne boji se tistega oglarja. To ti je mislil povedati, pa povedal ti je po svoje."

"Odkod pa je? Zdi se, da ni naš človek."

"Sin puščave je, beduin iz Alžerije. Ko sem pred meseci potoval po tistih krajih, sem si ga najel za slugo. In od tistega časa potujeva skupaj po deželah padišahovih. Navadi-la sva se drug na drugega. Ka-kor rečeno, dober človek je, to-da svoje navadice ima."

Pa pogledajmo še tudi po mo-ji obleki! Treba bo oditi, mo-rebiti je že suha in hlače so menda že tudi zakrpane."

"Tudi sam moram oditi, da nakažem ljudem delo. Opro-sti, effendi! Prej pa te še po-peljem k človeku, ki si mu iz-ročil hlače v popravilo."

Stopili smo k sosednji ba-raki.

Čula sva ježno besedovanje in prav ko sem prijel za klju-ko, je nekdo sunil v vrata, da so mi butnila v obraz.

Odpri-la so se, Halef se je preril skozi nje, pa ritenski, in v eni roki je držal moje hla-če, z drugo pa je vlekel za se-boj "krojača."

"Osel neumni! Ali nimaš oči!" se je zadržal čez ramo. Ni me videl.

"Seveda imam oči, ljubi Ha-lef!"

Šinil je okoli.

"A —! Ti si, gospod! Prav-kar sem bil namenjen k tebi!"

"Kaj pa je?"

Ves rdeč je bil od jeze. Po-rinil je krojača pred mene, mi držal hlače pod nos in kričal:

"Gospod, koliko si plačal za te hlače?"

"Sto petdeset piastrov."

"Povem ti, neumen si bil, da si toliko plačal, tako neumen, da se mi smiliš!"

"Ni mogoče —!"

"Da! Plačal si sto petdeset piastrov za hlače, ki niso ni-kake hlače."

"Kaj pa so?"

"Vreča, čisto navadna vreča, ki v njo lahko nasuješ, kar hočeš, grah, koruzo, krompir, ako hočeš, tudi žabe in ribe!"

Srdito me je gledal, da bi me bilo lahko kar strah.

Mirpoljubno sem odgovoril:

"Kako moreš moje hlače imenovati vrečo —?"

"Kako —? Poglej!"

Šinil je s pestjo v hlačnico,

ki se mi je razcepila, pa ni mo-gel z njo skozi, suval je in su-val, vse zaman. Izzivalno me je gledal.

Razumel sem. Dobri, kro-jač, ki je bil obenem tudi že-lezniški delavec, je imel za-krpati hlačnico, pa jo je v svo-ji preveliki vnemi — zašil.

"Vidiš, je vpil. 'Vidiš iz-nenađenje in nesrečo?'"

"Seveda vidim."

"Stopi z nogo v hlačnico!"

"Ne bom."

"Pa v hlačnico vendar mo-raš, moraš v njo! Kajti zato si si hlače kupil, ki danes ni-so več hlače, ampak navadna vreča!"

Ni druge pomoči, ko da je-zdiš odsljed po svetu z eno no-go v hlačnici z drugo pa brez hlačnice! Kaj porečejo ljudje, ko te bodo gledali, tebe, slav-nega emirja in effendija! Kaj-ti kje boš v tem nesrečnem kraju dobil druge hlače!"

"Saj ne potrebujem drugih!"

"Seveda potrebuješ druge!"

Teh vendar ne moreš obleči!"

"Oblekel jih bom."

"Kako neki? Samo na eno nogo?"

"Na obe! Tale tvoj nesrečni krojač bo sešito hlačnico raz-paral pa bo vse dobro!"

"Hlač — ni — co — raz — pa — ral — ?!"

Strmel je v mene kakor od-soten.

Pa je prasn timer v nebrzdan smeh.

"Gospod, prav si povedal! Nato niti misli nisem v svoji jezi! Hlačnico bo razparal! To je edino, kar bo pomaga-lo!"

Ves v zadregi in plašen na-ju je gledal "krojač." Po Ha-lefovih besedah pa se mu je razjasnil obraz, kakor če soln-ce posije po nevihti.

Toda tako čisto poceni le-ni opravil, Mali hadži ga je nahrul!

"Lopov! Ali vidiš, kako og-romno neumnost si zagrešil! Najprvo sešiješ hlačnico, po-tem pa si ne veš pomagati!"

"O, saj sem vedel, kako bi si pomagal!"

"Zakaj pa nisi povedal?"

"Ker mi nisi pustil govori-ti."

"O Allah —! Kake ljudi imaš v svojem kraljestvu! Ci-sto lepo mirno sem te vprašal kako bi se dal tale pogrešek popraviti, s pravo svetniško potrpežljivostjo sem čakal na odgovor, ti pa si stal in zijal, kot da si kamelo požri in kot da ti je njena grba obtičala v požiralniku! Pa sem te zagra-bil za tvojo lastno grbo in te vlekel pred effendija."

Tako je bilo. Boš znal šiv razparati?"

"Da!" je odgovoril krojač malodušno.

"Koliko časa boš paral?"

"Dve tri ure."

"O Allah —! Radi tvoje kr-parije naj ostanemo še dve tri ure —! Do večera —? Povem ti, ne utegnemo!"

"Ne bo treba čakati," sem povedal. "Pomagaj mi bom."

"Ti —? Ti da bi krpal —? Kako se bo to ujemalo z do-stojanstvom tvojega poklica in z ugledom tvoje osebnosti —?"

"Čisto dobro in lepo se bo ujemalo. Šla bova s temle do-brim človekom, ki pa je slab krojač, tjale v barako in po-pravil bom hlačnico, on pa bo zlikal obleko."

Predvsem pa mi povej, ti slavni umetnik igle in sukanca ali si res krojač?"

Počehljaj se je za ušesom, tiščal in tiščal, pa dal od sebe tale odgovor:

"Prav za prav nisem."

"Kaj pa si prav za prav?"

(Dalje prihodnjic.)

ODMEVI IZ COLLINWOODA

(Nadaljevanje iz 2. strani)

polnoma brezplačno. Ali ne bi bilo priporočljivo splošni publi-ki, da jih upošteva v slučajih kjer se taka godba rabi, da si včasih tudi zaslužijo nekaj cen-tov za cigarete. Moje skromno mnenje bi bilo da ja. Domislite se torej na to godbo, kadar na svojih sejah debatirate glede godbe za različne večje priredit-ve. Dajmo jim poguma in trdni obstanek še do večje populnosti godbene umetnosti. Vsi oni tiso-či in tisoči našega naroda, ki ste bili v paradi oziroma ste opazo-vali parade ob priliki proslave Kulturnega vrta na St. Clairju, ste lahko po svoje sodili, kako je ta godba, skupno z mladimi kadeti društ. sv. Jožefa iz Col-linwooda v popolni meri spopol-nila vtis parade. Brez pretira-vanja se lahko trdi, da kadar gremo iz Collinwooda olupšati in izpopolniti različne priredit-ve, nas ni ravno sram, zatorej se pričakuje uslugo za uslugo. Koncem naj omenim samo še tole:

Drugo nedeljo, 19. junija, ne bo dežja, na ta dan prireja društ. "Sv. Jožefa št. 169. K. S. K. J." skupno s svojo godbo in kadeti svoj piknik na Močilni-karjevi farmi. Največje dru-štvo v Ameriki, zato se tudi pri-čakuje ogromne udeležbe ne sa-mo od članstva tega društva, pač pa tudi naval od drugih društev in posameznikov iz širnega Cle-velanda in okolice. Kdor tega ne verjame, pa se naj pride prepri-čat. Vsi oni posamezniki in ce-lokupne družine, ki še niste nik-dar videli kadetov in godbe tega društva v svojih najnovejših uniformah, imate lepo priliko v nedeljo opazovati na Močilnikar-jevi farmi kaj so ti odseki zmo-žni vam pokazati. Povejte torej še danes svojim sosedom, prija-teljem, svojim otrokom in znan-cem, da v nedeljo nikamor dru-gam, kot na Močilnikarjevo far-mo na največji piknik letošnje-ga leta. Vi tam iz West parka, Newburgha, Maple Heights, St. Clair, Lorain, Barberton, Not-

tingham, Collinwood, Euclid itd., dobro veste za pot, kako se pri-de na to farmo, prepričajte se s svojim posetom, kaj je zmogla naša bodoča generacija. Tudi mi pridemo k vam ob enakih prili-kah, če ne bo dež. Celokupnemu članstvu društva sv. Jožefa iz Collinwooda pa naj velja tole: Vsako leto enkrat se pa vendar spodobi, da pridemo vsi skupaj. Ako jih ostane kakih sto doma iz različnih, tehničnih vzrokov, nas bo še vseeno okoli 1,400 na pik-niku. Nikar ne bodi ti član ali članica eden izmed tistih, da bi brez vzroka ostali doma, saj vsi vemo, da ni ravno denarja za zapravljati, toda na tem pikni-ku se tudi brez centov lahko za-bavamo po domače v družbi onih ki imajo še kaj centov za zapra-viti. Pomislite, da stanejo nove uniforme kadetov in godbe brez aparatov, preko tisoč dolarjev. Celokupni program, transporta-cije in drugo bo gotovo še ob-javljeno v časopisih ta teden, za-torej vam končno ključem vsem skupaj starim in mladim, boga-jim in revnim, debelim in suhim, velikim in majhnim, lačnim in žejnim in sploh vsem, ki odobra-vate delovanje in uspehe največ-jega društva v Ameriki, iskreno dobrodošli in pozdravljeni v ne-deljo na Močilnikarjevi farmi, če ne bo dež. Na svidenje!

Frank Match.

Kam jadramo?

Odgovor ni težak, ako si tol-mačimo sedanjí obstoj člove-štva v pravi luči. Najprvo je potrebno, da se malo seznanimo s preteklostjo naše zgodo-vine. Sklepati je mogoče po računih znanstvenikov, da se-dem tisoč let je človek zelo malo napredoval. Za sedem ti-soč let je človek veroval v iz-rek, vzet iz sv. pisma, ko je Bog rekel Adamu in Evi: V potu svojega obraza si bosta pridobivala svoj kruh. Tako je mineval čas brez velike spremembe, dokler ni prišlo v 18. stoletju veliko presene-čenje, ko je bil iznajden par-

ni stroj, kmalu zatem pa lo-komotiva in elektrika. Obe ti iznajdbi posedujeta pogonsko silo.

Zatem je sledilo nebroj me-haničnih strojev, čim dalje bolj in bolj avtomatičnih, ki danes izpodrivajo delavca na vseh krajih in panogah, kar povzroča čim dalje večjo brez-poselnost. Seve, ako nič ne za-služimo, tudi nič ne kupuje-mo. Rezultat je, da šumenje industrijskih koles utihne, to-varne zapro vrata, trume lju-di začno pohajati po ulicah in u-gibati, kaj je vzrok nenadnega zastoja, kaj in kako bi pro-učili to zagonekto.

Iz preteklosti nam je skle-pati, da imamo v Zed. drža-vah periodičen zastoj. Ob ta-kih časih se začno ustanav-ljati razne organizacije, kate-re si laste pravico, da so de-lavske, v resnici pa samo za-držujejo napredek na indus-trijskem polju. Vsaka taka or-ganizacija je več ali manj iz-koriščevalna in sicer zato, ker je politična. Politična je pa zato, ker je denar največji za-peljivec človeštva in drugič pa ta naš sistem. Sistem in pa denar sta si v ožjem sorodstvu, torej sta oba grešnika. Ker pa grešita, sta tudi za to kazno-vana.

Od ljudskega štetja 1790 pa do 1860 se je ljudstvo v Zed. državam dvakrat pomnožilo, to je 3 procenta na leto. Tudi in-dustrija in denar sta orala po-lje z isto brzino. Od leta 1860 pa do 1873 je pa že industri-ja prehitela množenje ljudi. Tukaj je začetek industrijal-nih kriz ali zastojev. Prvi tak zastoj se je pripetil v letu 1873, potem pa 1879, 1893, 1899, 1907, 1912. Za poznejše pa veste, saj ste jih kolikor toliko poskusili.

V vsaki teh kriz je imela vlada dosti opravka, da je de-la v red ljudi, da niso trpeli lakote. Ako ste opazovali, je tudi vsaka teh kriz hujša, vsa-ka bolj pritiska na ubogeja si-

romaka. Zadnji dve krizi pa sploh za večino ljudi nista ime-li nobene presledka. Tu bi lah-ko navedel razne številke iz statistike, kaj se je godilo mi-nule čase. Mnogo teh dogod-ljajev je bilo napovedanih že več let nazaj, ki so se v dogled-nem času tudi uresničili. Ta-ko, na primer, ima zavaroval-na družba preračunano, koliko bo povprečno umrlo ljudi pri-hodnje leto. Zvezdoslovci vam povedo, kdaj bo lunin ali son-čni mrk itd. Imamo tudi lju-di, ki nam povedo, kako delu-je naš denarni sistem, kdaj ga bo konec in kdaj mu bo tre-ba priskočiti na pomoč, ko nam ne bo več mogoče naprej.

Med vsemi napovedi, so se do sedaj uresničile še vse, sa-mo da bo leta 1940 40 mili-jonov brez dela, še ne, to pa še pride, seveda. Saj se že da-ne vidi, da prihaja. Tehno-kratje pravijo: več kilovatnih ur in več avtomatičnih in elek-tričnih pogonskih sil, toliko več brezposelnih. Tehnokracija sprejema moderno mašinerijo z odprtimi rokami. Dobro se še spominjam, kako sem z žu-ljavimi rokami nosil v livarni tekoče železo. Sedaj imajo av-tomatične nosilnice in dvigal-nice.

Denarni sistem je okužen z naduho, katera ga grozno mo-ri. Pa vam je prav ali ne, v bližnji bodočnosti bomo imeli pogreb tega zapeljivca in hi-navca človeštva. Seve, zdaj pa pride vprašanje, kaj pa po-tem, ko ne bomo imeli več de-narja? Vemo, da je mnenje ljudstva, da brez denarja ni mogoče voditi deželo. To je bedasto. (Samo ponavljam o-pazke nekaterih ljudi.)

Pa se malo bolj od blizu sez-nanimo, kaj vse narava pre-more na tem delu sveta. Imamo dosti zraka. Tistega še na gazolinskih postajah prodajati ne morejo. Edino, kar nam mo-rejo zaračunati je za postrež-bo. In vendar ne moremo živeti brez zraka niti štiri minute. Vode je tudi v obilici. Je tudi zastoj, samo za postrežbo pla-čujemo, čeprav je ta postrež-bo v poletnem času zelo slaba, ampak toliko večji račun.

Imamo dosti premoga, razne rude in vsega, kar je potrebno za blagor človeškega rodu. Narava je bogata in nikjer ni zapisano, da vse to pripada sa-mo nekaterim ljudem. Imamo vsakovrstne stroje, da z njimi produciramo vsega, kar rabi-mo za naše življenje. Imamo ljudi, ki razumejo vse to ob-ratovati, z eno besedo, vsega imamo dovolj, da si ustvarimo udobno življenje in da odpra-vimo z eno besedo vse siroma-štvo.

Pred 18 leti se je mala sku-pina učenjakov organizirala in inkorporirala tehnokratico. Za-snovali so načrt, po katerem se enkrat za vselej odpravi brezposelnost in se ljudem ga-rantira od rojstva do groba obstoj v vsakem oziru, da bo užival človek dobroto matere zemlje. Načrti tehnokratov bo-dejo denarne pohlepneže v oči. Ti dobro vedo, da se njih ko-nec hitro bliža. To se sklepa iz tega, ker sami že napoveduje-jo preobrat. Seve, oni si želijo preobrat v znamenju krvi, ker ako pomore milijone ljudi, potem bi še lahko igrali ju-deža. Da se pa to ne zgodi, vam priporočam, da vstopite v armado, ne mslim armade bojnikov s puškami in dru-gim morilnim orožjem, ampak v armado učencev.

Tehnokracija ni politična, zato pa ni izkoriščevalna. Za-to ni ugovora, da se ne bi pri-družili, ne glede na to, h ka-ki organizaciji sedaj spadate. Kadar boste razumeli tehnokracijo, ne boste imeli povi-da za kritiko. Če hočemo trezno soditi, moramo priznati da je resnica še vedno prevladovala

laž in kjer ni laži, tudi ni kri-tike. Izobrazbe potrebujemo. Tehnokracija vam je v tem oziru na razpolago brezplačno. V to svrhu se vrši predavanje v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd. v sredo 15. junija, točno ob osmih zvečer. Vabljeni ste vsi brez razlike spola, kakor tudi uredniki in zastopniki časopisov naj ne izostanejo, da se seznanijo, kakšen namen in pomen ima ta organizacija — tehnokracija.

Leo Lausin,
16201 Parkgrove Ave.

Lewis zahteva novo delav-sko postavo

Washington, 14. junija. John Lewis, načelnik C. I. O. organi-zacije, je zahteval danes novo delavsko postavo, glasom katere ne bi smela vlada v nobenem slučaju kupovati od tvrdk ali in-dustrij, ki so "na črni listi" radi kršitve delavskih postav. Toda Lewis je naletel s svojo zahtevo na veliko opozicijo v poslanski zbornici kongresa in zahteva vsaj tekem tega zasedanja nika-kor ne bo dovoljena. Poroča se, da je tako postavo tudi predsed-nik Roosevelt priporočil, toda upira se ji vojni oddelek vlade. Lewis je bil radi svoje zahteve zelo kritiziran od sodnega odse-ka poslanske zbornice kongresa, češ, da je zavzel nekako dikta-torsko stališče. Odslek je z 12 glasovi proti enajstim odglosa-val, da ne odobri predloga Lew-isa.

MALI OGLASI

Stanovanje

se odda v najem, štiri sobe, ko-pališče, parna gorkota. Stanova-nje se nahaja na 736 E. 93rd St. Vpraša se na 7215 Myron Ave. Tel. ENdicott 1217. (138)

Praznuje 20. letnico v naselbini

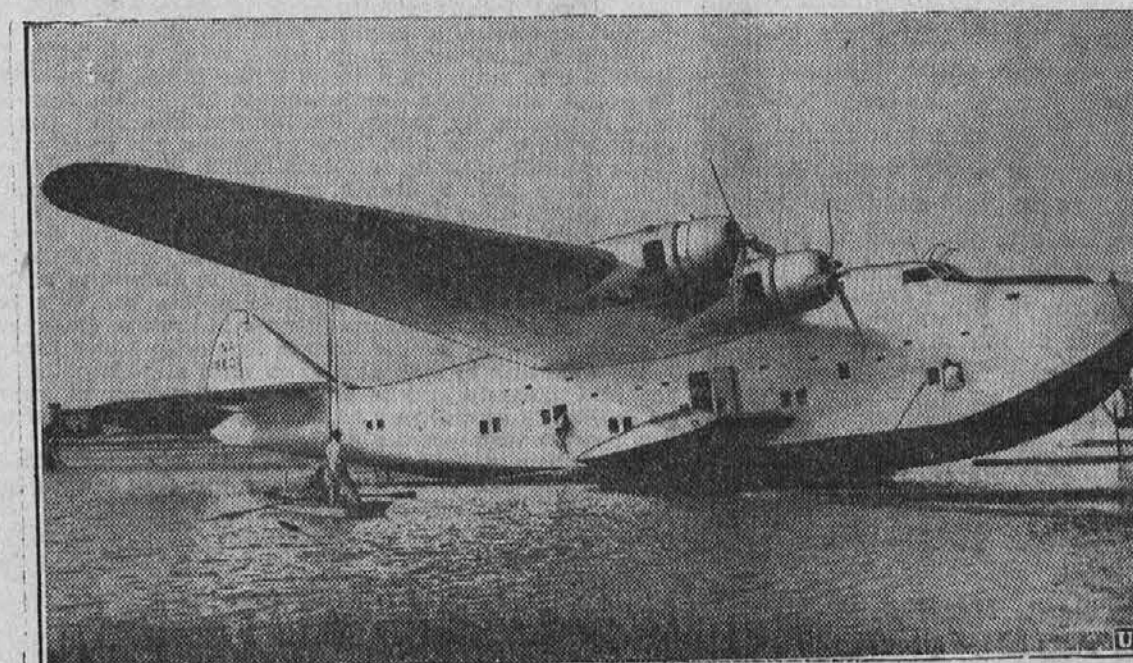
V naselbini ima svoj urad v Knausovem poslopju na East 62nd in St. Clair avenue, po-znani zobozdravnik Dr. J. V. Zupnik. Dr. Zupnik se nahaja v naselbini že nad 20 let. Ved-no se nahaja v enem in istem prostoru, v Knausovem poslop-ju. V času ko je Dr. Zupnik na svojem mestu, se je pre-selilo v naselbino že kakih 25 zobozdravnikov, toda skoro vsi so se že izselili iz naselbine in ni o njih nobenega sledu. To-da dejstvo, da se Dr. Zupnik še vedno nahaja na enem in istem prostoru že nad 20 let, jasno kaže, da je njegovo delo prvovrstno in v zadovoljstvo ljudem, ki prihajajo v njegov urad.

Dr. Zupnik s ponosom kaže, da ima vedno ene in iste ljudi, ki vedno pridejo nazaj kadar potrebujejo zobozdravnika. Ve-liko teh se je že izselilo na far-me ali v druga bližnja meste-ca, toda kadar rabijo zobo-zdravnika, se spomnijo vljud-ne postrežbe in izvrstnega de-la Dr. Zupnika in pridejo na-zaj k njemu, da jim zopet da dobro postrežbo. Dr. Zupnik vedno rabi samo prvovrsten material in vedno gleda, da da vljudno postrežbo in da je nje-govo delo pravilno v vseh ozi-rih. Njegovo delo je vedno garantirano kot delo, ki bo do-go v dobrem stanju in ki se ne bo čez par mesecev skazilo. Ga-rantirano delo je najboljši do-kaz, da Dr. Zupnik sam veruje v svoje delo in da se ni treba bati slabega dela.

Dr. J. V. Zupnik se vedno nahaja na enem in istem pro-storu, v Knausovem poslopju na East 62nd in St. Clair ave-nue. Njegov urad je odprt vsak dan in vsak večer. Ni treba nobenega določenega ča-sa, da pridete k njemu. Kadar se vam zljubi se ustavite pri Dr. Zupniku in dobili boste naj-boljšo zobozdravniško poslu-go. (Adv.)

Na levi je socialist Thomas, ki je skušal govoriti v parku v mestu v Newarku, N. J., pa je bil pregan in obmetan z jajci. Na desni je videti, kako Thomasa peljejo detekti-vi na varno. Ljudstvo je vpilo: Mi hočemo amerikanizem, ne rdečkarje!

Največji aeroplan na svetu, last Pan American Airway, je bil poškodovan, ko je zadel v vodi ob nek hlood.

Skrivnosti ruskega carskega dvora

ROMAN

—Pobili jih bomo z verigami! — vzklikne neki mladenič, ki je imel v očeh samo ogenj mrznje.

— Ali peta božja zapoved pravi: "Ne ubijaj!" — se okrene Sonja proti njemu. — Kaj imamo pravico prelivati kri?

—To je resnica, Sonja. — jo prekine Bojanovski. — Toda nam ne preostaja ničesar drugega. Ako si hočemo priobiti svobodo, moramo doseči to le na način, da s poti, ki vodi k svobodi, odstranimo naše mučitelje. Nad vsakim izmed nas je zagrešila ruska sodba zločin. Nikdo od tukaj zbranih ni zaslužil takšno kazen in življenje. Kar se mene tiče, še do danes ne vem, zakaj sem tukaj. Brez sodbe in obsodbe so me ločili od moje lepe in mlade žene, ki je sama ostala v solzah in boli. Mene so dovedli sem, da me živega pokopljejo. Na kolnih sem rotal carske nastavljenice, da mi povedo, zakaj me mečejo v temnico. Porogljivo smeh je bil edini odgovor, ki sem ga dobil na moje zaklinjanje.

Enako kakor meni se je dogodilo vsem nam, tovariši!

— Še slabše — zakriče nesrečni jetniki. Vsaki pojedinec je pripovedoval v kratkih potezah svojo strašno usodo.

Sonja je s pridržanim dihom poslušala strašno pripovedovanje nesrečnih kaznjencev. Nekega iz njih je carska policija prognala v Sibirijo samo zato, ker je v svojem rodnem mestu osnoval šolo za siromašne delavce. Drugi je bil obsojen zato, ker se je slučajno seznanil z nekim protivnikom vlade. Tretji zato, ker je užalil ljubico nekega policijskega komisarja. Bil je obsojen velezidaje. Tako se je iz tega kroga izčrpanih ljudi dvigala tožba proti ruski pravdi.

Slednjič dvigne Bojanovski roko in vsi umolknejo.

— Dosti smo slišali, tovariši, dosti in še preveč! — začne ognjeno govoriti. Nad nami vsemi je storjen težak zločin. Neumno bi bilo, da imamo obzir napram kurmukoli naših krvnikov. Moramo potolči svo-

je mučitelje in preko njihovih trupel moramo zleteti na zlato svobodo. Kdor hoče uničiti kaho, ji mora glavo zdrobiti! Prvi mora pasti komandant rudnika. Smrt kapetanu Nikolinu!

Ko je Bojanovski izgovoril gornje ime, zadoni besen krik v vrstah izgnancev.

— Smrt Nikolinu! — ponove zarotniki zvenketaje z verigami.

Divji blesk osвете preleti obraz Bojanovskega. Nad kapetanom Nikolinom je bila izrečena smrtna obsodba. — Nekdo izmed nas ga mora ubiti, in v istem času morajo ostali zmleti čuvaje. Ko bo Nikolin mrtev, udremo v njegovo hišo; tam najdemo dosti obleke in obutve in tako potem zavržemo jetniško obleko. Iz njegove miznice vzamemo dovoljenje za svobodno gibanje po Sibiriji, izpolnimo jih za vsakega in udarimo na nje službene pečate.

—Tvoj načrt je dober, Bojanovski! — pregovori svetlolasni jetnik. — Toda ves načrt visi na niti, kajti vse to se lahko zgodi le tedaj, ako uspe smrt Nikolina. Kdo izmed nas bo izvršil ta opasni posel, o katerem zavisi cela naša organizacija.

— O tem naj odloča kocka, — odgovori Bojanovski. — Naredimo hitro sedemnajst belih listkov a enega črnega. Zrebat hočemo vsi, ki smo prisotni žene in dekleta. Kdor zreba črni list, dotični mora jutri ubiti Nikolina.

— Toda na kak način bo to storil? — vpraša neki jetnik. — Kako bo mogel priti do Nikolina na samem, da bo mogel s sigurnostjo izvršiti svoje delo?

—Ne skrbite zato, imam idejo, — ga prekine Bojanovski. — To ne bo tako težko, kot izgleda. Samo hitro narežimo lističe in oni, ki žreba črnega, bo počaščen, da spravi s sveta enega lopova.

Brez besedi so bili narejeni papirčki in stavljeni v vrečko.

Prvi je žrebal Bojanovski. Ko je odprl roko in videl v njej bel listič, ga je razočarano spustil na zemljo in tužno rekel:

—Ni mi torej sojeno, da te par let, ki so pred mano, žrtvujem za lepšo bodočnost naših tovarišev. Bog mi ni izpolnil želje, da postanem svetnik!

Posamezno so prihajali zbrani kaznjenci k usodepolni vrečki. Vsi izvlečeni papirčki so bili beli.

Sonja je bila kot ostali v nepopisnem razburjenju. Končno je prišla tudi ona na vrsto, da pristopi k vrečki.

— Vi drhtite, Sonja! — pošepeče ji Bojanovski.

— Ne od straha, — odgovori mlada žena z drhtečim glasom. — Davno sem pustila vso nado v srečo in življenje. Edino me razburja misel, da mora teči človeška kri.

— Bog ne bo dopustil — nadaljuje šepetaje Bojanovski — da vi, slabotna žena, izvršite ta posel. Povlecite listek, da se pri ostalih tovariših ne zbudi nezaupanje do vas.

Sonjina roka je hladna kot led, ko seže v vrečko.

— Črni!

Globoka tišina nastane med zarotniki.

—Sonja! — vzklikne Bojanovski. —Vas je torej izbrala

usoda, da prevzamete strašno vlogo pravičnega sodnika.

V očeh mlade žene se pojavijo solze.

—Ni to služba sodnika, — izgovore njene ustnice, — to je služba krvnika. Bog je odločil, da moje roke prelijejo kri. Moja duša je izgubljena kakor telo.

Velika bolest pretrese njeno prsa in se plakajoč obrne proti hladni steni rudnika.

—Tovariši! — vzklikne Bojanovski. — Kakor vedno, tako je bil tudi stokrat slep sluščaj. Napako smo storili, da smo dopustili, da tudi žene žrebajo. Slabotna žena ne more izvršiti tega velikega dejanja. Dovolite, da jaz prosto-voljno prevzamem gornjo dolžnost.

— Vi se hočete zame žrtvovati, — vzklikne Sonja, — ne tega nikdar ne dopustim!

— Ne, tega ne moremo niti mi dopustiti — so vzklikali tudi drugi zarotniki. — Božje odločitve ne smemo menjati. Vi ste naš voditelj in vi se ne morete žrtvovati.

— Tako je, — so pritrdili tudi vsi ostali. — Kocka je odločila.

Preteklo je le nekoliko časa in Sonja se je popolnoma zbrala.

— Mir, tovariši, — prekine Sonja s čvrstim glasom mrmanje zarotnikov. — Zaklinjam se vsemogočnemu Bogu, ki je v moje roke položil vašo rešitev in zlato solnce svobode, da jutri dovršim delo, radi katerega sem vlekla kocko. Smrt kapitanu Nikolinu!

— Bog te naj varuje, sestra! — vzklikajo kaznjenci. Zbrali so se okrog nje, poljubovali ji roke in robove njene raztrgane jetniške obleke in se s solzami opraščali.

Zbogom, zbogom, tovariši! — jim je odgovarjala s svetlim glasom mlada žena. — Videli se bomo ali na svobodi ali pri Bogu, očetu vseh nesrečnih in bednih.

Hiša kapitana Nikolina se je nahajala sto korakov od vhoda v rudnik. Bila je to enonadstropna masivna stavba.

Nikolin ni bil oženjen. Imel je samo služabnico Maruško, ki se mu je slepo pokoravala. Maruška je bila iz iste vasi, kjer se je Nikolin rodil.

Poznal jo je že, ko je bila še dete. Ko je nekoč po mnogo letih obiskal svojo rojstno mesto, da prevzame očetovo imetje, je bil iznenaden nad Maruškino lepoto. Mlada vasčanka se je razvila v prekrasno deklico.

Njen bujni, krepki stas, njeno prekrasno lice, njena sramežljivost, s katero je odbijala vse domače snučbe, vse to je navdušilo kapetana Nikolina, ki se je že v Petrogradu nasitil mestnih žen. Maruška, ki se je uporno upirala vsem ljubavnim ponudbam najbogatejših in najlepših domačinov, je pred kapetanom sklonila glavo in mu padla v naročje. Njena sramežljivost se je pretvorila v divjo ljubavno opojnost, in kmalu je bil Nikolin vezan tako na to mlado dekle, da ni mogel živeti brez nje. In ko je premišljeval in stvarjal sklepe, ali se vrne v carsko vojsko ali da ostane na vasi na posestvu svojega očeta, je prišel iz Petrograda za njega carski ukaz s katerim je bil kapetan Nikolin postavljen za komandanta rudnika, v katerem je bila Sonja živa pokopana.

Imenovanje mu je prišlo pravi čas. Kot komandant rudnika je mogel s seboj povesti tudi Maruško in tako ostane-ta skupaj.

Prisotnost Maruške v komandi rudnika je povečala bedo in nesrečo jadrnih kaznjencev. Akoravno je bil kapitan Nikolin po svoji naravi divji,

nebrzdan in neumljen človek, ni nikdar kot vojak šel preko predpisov, ki so določevali postopanje s kaznjenci. Toda Maruška, lepi satan, je bila on zli duh, ki je neprestano izmišljeval nove strahote za nesrečne, ki so lomili svoje kosti v temnih in vlažnih rovih živorebrne rude.

V jutru po oni noči, v kateri so zarotniki predali svojo usodo v Sonjine roke, sta sedela Nikolin in Maruška pri zajutru. Kljub udobnosti jedilne sobe, kljub dobremu in obilnemu zajutru, ni bil ka-

petan Nikolin dobre volje. Mrk in nezadovoljen je srkal čaj iz male kitajske skodelice i potezal gost dim iz svoje ljubice cigarete. A kmalu odrin skodelico s čajem, vrže cigareto v kot in reče:

— Za vraga, ta molk! Kaj to pomenja, Maruška! Danes še nisi odprla ust. Niti na moja vprašanja ne odgovarjaš.

Maruška vstane brez besedi in gre k vratom. Tu obstane in reče hladnokrvno preko ramen:

— Nekdaj si mi dneve in dneve govoril o svoji veliki ljubezni, a sedaj te pa prosim

za neko malenkost, pa mi je nočes izvršiti.

— Ha, vem na kaj meriš! — reče kapetan skozi zaprte zobe. — Hočeš, da ti povem, zakaj je Bojanovski, bivši carjev svetnik, preko noči brez sodbe prognan in vržen na dosmrtno suženjstvo v strašni rudnik Sibirije. Zahtevaš od mene, da

izdam strogo službeno tajnost, radi katere bi lahko zgubil ne samo službo, marveč tudi glavo!

— Torej nimaš zaupanja do mene! — vzklikne ostro Maruška.

(Dalje prihodnjič)

Ko so igrali v Kansas City golf, je udarila strela in ubila dva igralca. Na tleh vidite trupla E. M. Critchfielda in Am. D. Boyle. Več drugih je bilo od strele poškodovanih.

NAZNANILO IN ZAHVALA

Jadnega srca naznanjamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je v Bogu za vedno preminul naš dragi in nezabni prijatelj

Frank Sušnik

Pokojni je bil rojen dne 21. januarja leta 1887 v Gozdu pri Kamniku ter preminul dne 14. maja ob 7:30 uri zjutraj. K večnemu počitku na Sv. Pavla pokopališče je bil položen po opravljeni zadušnici v cerkvi Marije Vnebovzetje na Holmes Ave. dne 17. maja ob 8 uri dopoldne. V stari domovini zapušta žalujočo soprogo Josefo in sina Antona ter več bližnjih sorodnikov.

Ker je bil blagopokojni najboljši prijatelj naše družine in živel pri nas nepretrgoma 15 let čutimo v sebi dolžnost, da se v imenu pokojnikove družine najlepše zahvalimo za položene vence ob krsti pokojnega, ko je ležal na mrtvaškemu odru. Naša najlepša zahvala naj velja sledečim: Mr. in Mrs. Jerman, Mr. in Mrs. Jereb, Mr. in Mrs. Kuhar, Mr. in Mrs. Videmšek, Thames Ave., Mr. in Mrs. Podgoršek.

Iskrena hvala vsem onim, ki so darovali za svete maše, kateri darovi bodo oddani, da se bodo darovale zadušnice v mirni pokoj blage duše. Našo najlepšo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mr. in Mrs. Jerman, Mrs. Jennie Kovačič, Mr. in Mrs. Boldin, Mr. in Mrs. Cotman, Mr. in Mrs. Videmšek, Thames Ave., Mr. in Mrs. Videmšek, Sylvia Ave. Mr. in Mrs. Marolt, Mr. in Mrs. Zernic, Mr. in Mrs. Trtnik, Mr. in Mrs. Ogrin in Mrs. Stojkovič.

Najlepša zahvala naj bo izrečena vsem onim, ki so dali svoje avtomobile za prevoz spremeljencev brezplačno na razpologo. Našo zahvalo naj prejmejo sledeči: Mr. J. Marolt, Mr. Pucel, Mr. Avcin in Mrs. Sluga.

Najlepše se zahvaljujemo monsignoru Vitu Hribarju za opravljeno zadušnico ter cerkvené pogrebne obrede. Hvala pogrebnemu zavodu Jos. Žele in Sinovi za lepo urejen pogreb in vso najboljšo postrežbo.

Iskrena hvala vsem onim, ki so prišli pokojnika kropiti, so pri njem čuli, ga spremili na pokopališče ali mu v življenju kaj dobrega storili. Končno se v imenu pokojnika soproge in sina vsem za vse najlepše zahvaljujemo.

Dragi in nezabni prijatelj! Vedno si upal, da se Ti ljubo zdravje povrne in ž njim upanje, da objameš svojo družino v stari domovini. Bil si naš družini iskren in dober prijatelj tako, da poleg soproge in sina skupno žalujemo nad bridko izgubo. Ker Ti ne bo mogla draga soproga in ljubljeni sinček groba venčati, storili bomo mi v njih imenu iz ljubezni največjega in iskrenega prijateljstva. Ob svežem grobu Ti močno žalostni kličemo: Spojš se v Bogu do srečanja svojih dragih.

Žalujoča prijateljska družina

ANTON IN MARY JERMAN.

Cleveland, O., 15. junija, 1938.

UČITE SE ANGLEŠČINE

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: **\$ 2.00**

Naročila sprejema

KNJIGARNA JOSEPH GRDINA
6121 St. Clair Ave. — Cleveland, O.

SEDMAK

MOVING AND EXPRESSING

Free Estimates and Low Rates

6506 St. Clair Ave. Henderson 1920

AUGUST KOLLANDER

6419 St. Clair Ave.

v Slovenskem Narodnem Domu

PRODAJA parobrodne listke za vse prekomorske parnike;

POSILJA denar v staro domovino točno, po dnevni ceni;

OPRAVLJA notarske posle.

Kollander ima v zalogi tudi jugoslovanske znamke.

LOUIS OBLAK

TRGOVINA S POŠTIVOM

Pošilje in vse potrebščine za dom,

6612 ST. CLAIR AVE.

Henderson 2978

VLOGE v tej posojilnici

zavarovane do \$5000 po Federal Savings & Loan Insurance Corporation, Washington, D. C.

Sprejemamo osebne in družbene vloge

Plačane obresti po 3%

St. Clair Savings & Loan Co.

6235 St. Clair Ave. HEnd. 5670